

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Репка М. В.

студент,

Науковий керівник: Міхєєва О.Ю.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Київський університет імені Бориса Грінченка,

Інститут людини

ТЕЗИ ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ «ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ»

В останні роки соціальні мережі набули великої популярності як на території України, так і в усьому світі. З кожним днем все більше і більше користувачів мережі Інтернет реєструються і починають свою активну діяльність у нових соціальних мережах. Багато людей працюють і живуть там постійно, а у Facebook вже зареєстровано понад 2 мільярди користувачів, що становить 25% усіх жителів планети.

Все це пов'язано із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, соціальні мережі почали відігравати надзвичайно важливу роль в житті будь-якого суспільства. До таких мереж залучено дуже велику кількість людей. У найбільших соціальних мережах кількість користувачів перевищує населення держав.

Орієнтуючись на зростання і розвиток нових інформаційних технологій, можна вже з упевненістю сказати, що зі збільшенням масиву доступної інформації трансформуються вміння, необхідні в сучасному суспільстві. Треба вміти обробити, відібрати інформацію, оцінити її достовірність. Також, у вільному демократичному суспільстві на перше місце виходить здатність і готовність оцінювати ситуацію критично, але без упередження, стереотипів, відокремлювати істину від брехні, самостійно знайти рішення і захистити свою істину ємними аргументами.

Можливість людини здійснювати дані операції об'єднується поняттям усвідомлене ставлення. Таким чином, в сучасному світі це якість необхідно розвивати кожному.

Комунікаційні засоби стали невід'ємною складовою життя як дорослих, так і дітей у всіх сферах діяльності. Використання Інтернет-мережі за допомогою мобільних телефонів, персональних комп'ютерів та інших електронних приладів розширює комунікаційні, просторові та часові межі, які відкривають нові можливості для спілкування, освіти, праці, відпочинку та творчої самореалізації сучасного підлітка.

У дослідженні «Цифрова компетентність на практиці: рамковий аналіз», яке оприлюднила Європейська Комісія зазначено, що в рамках Європейських рекомендацій Євросоюзу саме цифрова компетентність визнана однією з ключових у контексті навчання впродовж життя і визначена вона як здатність упевнено, критично і творчо використовувати інформаційно-комунікаційні

технології для досягнення цілей, що відносяться до галузі роботи, зайнятості, навчання, дозвілля, включення та участі у житті суспільства.

Незважаючи на позитивну роль соціальних мереж, віртуальний простір та спілкування в ньому має значну кількість ризиків та загроз для підлітків (велика кількість спаму; залучення через спілкування в соціальних мережах до асоціальних організацій), що вимагає формування у підлітків критичного мислення, що стимулюватиме безпечну поведінку в соціальних мережах.

Проблему поведінки підлітків в соціальних мережах розглядають російські та українські філософи (С. Михайлов, І. Опаріна, О. Прокопенко, О. Романов, О. Скородумова), педагоги (К. Гоцуляк Л. Жук, О. Пігузов, І. Смірнова), соціологи (І. Василенко, О. Путилова, М. Самелюк, О. Шеремет), юристи (Т. Кесареєва, Н. Лебедева, Д. Пушкін, В.М. Сазонова), психологи (І. Білоус, Т. Вербицька), соціальні педагоги (Т. Веретенко, Р. Вайнола, М. Снітко) маркетологи (О. Карий, Ю. Савченко, А. Шуліченко).

Проблемі впливу соціальних мереж на формування поведінки підлітків присвячені праці А. Жичкіної, Р. Івакіна, Д. Матвієнка, О. Немиш, О. Романишина, І. Романова, І. Шевченка.

Якщо ми говоримо про спілкування підлітків в соціальних мережах, то це на самперед обмін інформацією. У Законі України «Про інформацію» це поняття трактується як документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому природньому середовищі. Зважаючи на те, що інформація використовується в усіх сферах людської діяльності, поширюється як в усному, так і в письмовому вигляді за допомогою різних джерел, в тому числі й за допомогою інформаційно-комунікативних технологій, М. Снітко говорить про виникнення нового типу інформації – Інтернет-інформації. Поняття «Інтернет-інформація» ми можемо аналізувати як різновид інформації, яка розміщується користувачами на сторінках Інтернет-мережі; особливою характеристикою такої інформації є швидкий пошук, часта недостовірність інформації та доступність, що пов'язана з технологізацією та збільшенням числа смартфонів.

З розвитком інформаційно-комунікаційних технологій можна говорити про комунікацію у Всесвітній мережі Інтернет. Комунікаційний компонент у соціальних мережах відображає всі способи та форми спілкування в Інтернет-просторі та використання їх у повсякденному житті.

Спілкування у віртуальному світі в багатьох аспектах повторює реальне, але в той же час має свої специфічні відмінності та особливості. У процесі Інтернет-спілкування створюється особливий простір (віртуальна реальність) з особливим йому видом спілкування, де виникають нові правила та закони поведінки. У соціальних мережах учні підліткового віку створюють собі так звані «віртуальні особистості», описуючи себе з тієї сторони, з якої вони хочуть себе побачити. Віртуальна особистість наділяється ім'ям, псевдонімом (О.П. Белинська, А.О. Жичкіна). Згідно точки зору Дж. Сулера, ніхто не хоче бути повністю анонімним.

Отож, можна виділити наступні специфічні ознаки віртуального спілкування: анонімність – не дивлячись на те, що іноді є можливість отримати деякі відомості анкетного характеру і навіть фотографію віртуального співрозмовника, це недостатньо для реального і більш – менш адекватного сприйняття особистості. Своєрідність протікання процесів міжособистісного сприйняття в умовах відсутності невербальної інформації.

Добровільність і бажаність контактів – користувач Інтернету добровільно зав'язує всілякі контакти або йде від них, а також може перервати їх у будь-який момент. Утрудненість емоційного компонента спілкування. Прагнення до нетипової, ненормативної поведінки – часто користувачі Інтернету презентують себе з іншої сторони.

У сучасних умовах важливе значення має виховання людей, які мислять самостійно, незалежно і творчо. Людей, які б мали навички критичного мислення усвідомленого ставлення, аналізу фактів і подій, які відбуваються навколо, мислення яких було б вільним від конформізму і догматизму. Особливо це актуально саме зараз, в умовах інформаційної війни, в яку були втягнуті всі користувачі соціальних мереж і користувачі Інтернету загалом, якщо зауважити, що найактивнішими користувачами є підлітки та молодь, то стає зрозуміло, що формування у цієї категорії умінь критично мислити є не то що актуальною, а нагальною потребою.

Наразі надзвичайно важливо сприяти виробленню у підлітків умінь критично мислити, об'єктивно оцінювати різноманітні явища, процеси, події. Тому вагомість формування усвідомленого ставлення особистості зумовлена ще й тим, що притаманна нашому часу динаміка технологічного і соціального прогресу вимагає від людини умінь швидко адаптуватися, змінюватися і вдосконалюватися на основі самостійного набуття знань, знаходити шляхи розв'язання завдань, які виникають у будь-яких нестандартних ситуаціях, пошуку внутрішнього потенціалу з метою гармонійної адаптації в полікультурному світі.

Сойнова Н.І.

*викладач вищої категорії, методист,
ВКНЗ «Коростишівський педагогічний коледж
імені І.Я. Франка»*

ОБДАРОВАНА ДИТИНА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Обдаровані діти – це надія й майбутнє нашої держави. Обдарована талановита молодь необхідні нашому суспільству, адже лише вони здатні забезпечити у майбутньому спокійне, мирне життя в країні, використовуючи інноваційні технології і нові технічні досягнення у будь-якій галузі. Тому перед суспільством, державою, школою і сім'єю постає проблема навчання і виховання таких людей.

Перші прояви обдарованості відкривають батьки. Вони виконують одне з найважливіших завдань у становленні особистості та розвитку творчих обдарувань. Виявити природні здібності у ранньому віці можна за допомогою найбільш відомих міжнародній практиці стандартних інтелектуальних тестів Стефорда-Біне, Векслера, Слоссона. Не завжди батьки хочуть визнати особливі здібності дитини. Працювати з такими дітьми має спеціально підготовлений фахівець з досвідом роботи, який ефективно стимулюватиме творчий потенціал підростаючого покоління з метою його повної реалізації.

Звісно, у певний момент свого життя обдарована дитина усвідомлює те, що вона не така, як усі, має природні здібності. Саме у цей важкий для дитини